

Тема: Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Африки

Мета: сформувати знання учнів про основні форми рельєфу материка, особливості формування рельєфу, взаємозв'язок між тектонічною будовою, особливостями рельєфу та корисними копалинами материка; розвивати навички співставлення різних карт, працювати з різними джерелами інформації, логічне мислення, пам'ять учнів.

Обладнання: підручник, зошити, карти атласу, відеоматеріал

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Номенклатура: Гори Атлас, Капські, Драконові; вулкани Кіліманджаро, Камерун, Карісімбі, гора Кенія, Тубкаль; Висока Африка, Низька Африка, Ефіопське нагір'я, Східно-Африканське плоскогір'я; нагір'я Тібесті, западина Каттара -133, Ассаль -155, Конго.

Хід уроку

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань

- Що таке літосферні плити?

- Що таке рельєф?

Загальні особливості рельєфу материка (аналіз фізичної карти).

Для Африки характерне переважання величезних крутих плоскогір'їв з обривами, розташованих на різних висотах. На окраїнах материка височіють гірські хребти, на узбережжях океанів розташовані невеликі низовини. Найвищі масиви - **Ефіопське нагір'я та Східноафриканське плоскогір'я** (в східній частині Африки).

Їх утворення пов'язане з деформаціями земної кори в зоні розломів. Розлами супроводжувалися вулканічною діяльністю, тому на Східноафриканському плоскогір'ї та Ефіопському нагір'ї є великі ділянки лавових плато та великі вулканічні масиви. Плато - плоска піднята рівнина зі слабо розчленованою поверхнею, відділена від сусідніх рівнинних просторів добре вираженими крутими схилами. Із розламами пов'язане утворення найвищих гір Африки -

Кіліманджаро, Кенії та Рувензорі.

Вони розташовані поблизу екватора й піднімаються більш ніж на 5000 м над рівнем моря

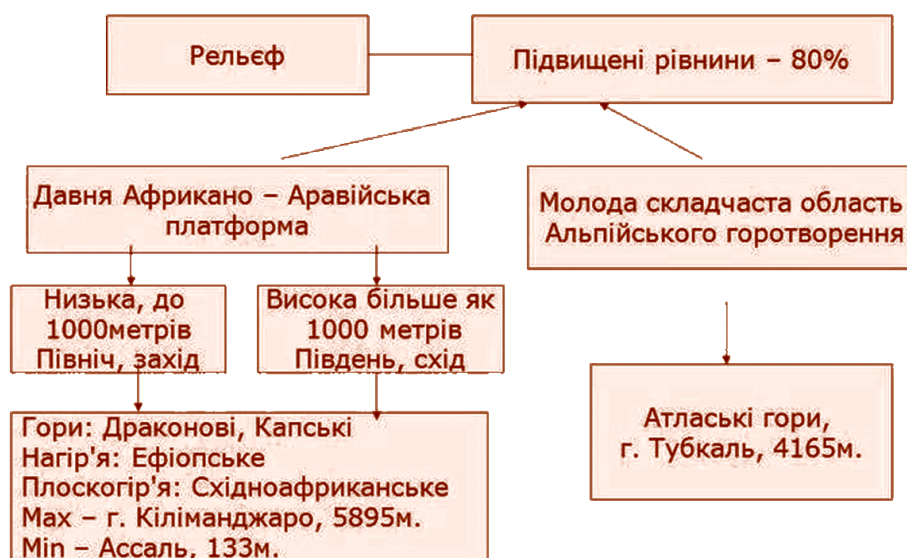
Рельєф окремих частин материка.

На північному заході материка височіють **гори Атлас**, утворені в епоху

альпійської складчастості. Уздовж південного узбережжя материка тягнуться невисокі **Капські та Драконові гори**.

Значну роль у формуванні сучасного рельєфу Африки відіграють зовнішні процеси - вітер, вивітрювання, річкова ерозія. У піщаних пустелях (ергах) вітер створює піщані горби - дюни та бархани.

Особливості рельєфу материка Африка

Закономірності розміщення корисних копалини.

Африка багата на корисні копалини, розміщення яких обумовлено

геологічною будовою материка. Тут зосереджені найбільші у світі родовища алмазів, золота, уранових руд, близько половини світових запасів міді.

Особливо багаті на рудні корисні копалини Східна та Південна Африка,

утворення яких відбувалося під час виверження магми з глибини Землі та потрапляння її в товщу земної кори вздовж ліній розломів. Із розломами пов'язане утворення так званого мідного поясу – району унікальних родовищ руд. Відкриття родовища алмазів і золота в другій половині XIX ст. підсилює приплив білих переселенців до Африки і сприяло колонізації материка. Узбережжя Гвінейської затоки - нафта та газ.

■ Кам'яне вугілля ▲ Нафта Δ Природний газ ▲ Залізні руди ▲ Марганцеві руди
■ Хромові руди ▲ Кобальтові руди □ Алюмінієві руди □ Уранові руди ■ Мідні руди
⊕ Поліметалічні руди □ Олов'яні руди ● Золото + Азбест ● Фосфорити ✨ Алмази

V. Закріплення вивченого матеріалу.

Заповнити пропуски (усно).

В основі материка лежить

На сході материка проходить система глибоких

За рельєфом Африку можна поділити на 2 частини та Основними формами рельєфу є

Найвищою точкою є

На півночі материка розташувались гори, на півдні Землетруси та виверження вулканів бувають на материка, тому що

В Африці є багато родовищ корисних копалин. Їх розміщення пов'язано з тектонічною будовою. В западинах є поклади, в областях складчастості(горах)...

Домашнє завдання

Опрацювати параграф підручника, конспект. На контурну карту Африки нанести номенклатуру рельєфу.

Гора Кенія

вулкан Кіліманджаро

гора Тубкаль

вулкан Камерун

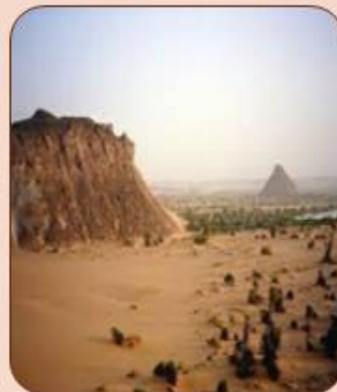
НАГІР'Я

Ефіопське

Ахаггар

Тібесті

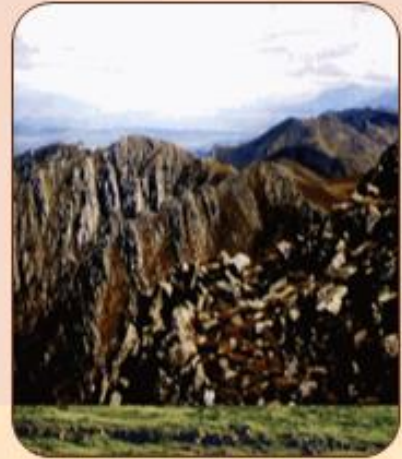
ГОРИ

Атлас

Драконові

Капські